

© Барінов Е.Ф.

**ПРОФЕСОР
КІР'ЯКУЛОВ ГЕОРГІЙ СТЕПАНОВИЧ
(до 75-річчя від дня народження)**

Відомому українському вченому-морфологу Кір'якулову Георгію Степановичу – завідувачу кафедри анатомії Донецького національного медичного університету ім. М.Горького, академікові Академії наук вищої освіти України, заслуженому діячеві науки і техніки України виповнилося славних 75 років. Одночасно ювіляр відзначає 50-річчя трудової діяльності, ознаменоване чималими досягненнями та відкриттями.

В Україні немає жодного морфолога і кардіохірурга, який би не знав Георгія Степановича. Кожна людина, якій пощастило бути знайомою з ювіляром, зберігає його у своєму серці назавжди. Я знаю Георгія Степановича з 16-річного віку і можу сказати напевне, що тасмниця його популярності криється не стільки в тому, що він відомий вчений, завкафедри і справжній чоловік. Георгій Степанович – це особистість, яка має вишукану чарівність і глибоку вдачу мудреця з кришталево чистотою душою, він уміє розгледіти й цінувати в людині Людину.

Ці рядки хочеться присвятити не стільки рутинним автобіографічним відомостям про вченого, скільки розкриттю загадки успіху цієї Людини. Людина, яка стала символом університету, зразком для наслідування, Вчителем відомих морфологів і хірургів.

Г.С.Кір'якулов народився 3 лютого 1934 року в селі Малий Янісоль Володарського району Донецької області. 1952 року закінчив зі срібною медаллю середню школу й вступив до Донецького державного

медичного інституту ім. М.Горького. Після закінчення інституту з відзнакою працював асистентом кафедри топографічної анатомії та оперативної хірургії.

Його першим вагомим науковим досягненням була кандидатська дисертація "Пупочные артерии человека в анатомо-клиническом освещении" (1964), яку молодий вчений виконав під керівництвом Д.Г.Довінера – колоритного вченого, широко відомого серед топографоанатомів СРСР. Ставши доцентом (1968), Георгій Степанович натхненно захоплюється експериментальною кардіохірургією. В цей час яскраво проявляється його талант організатора і креативного наукового дослідника. Результатом багаторічної копіткої роботи стало завершення докторської дисертації "Хирургическая анатомия врожденных дефектов межжелудочковой перегородки и их экспериментальные модели". Фундаментальна робота виконана за консультативною підтримкою завкафедри топографічної анатомії та оперативної хірургії 2-го Московського медінституту ім. М.І.Пирогова членкореспондента АМН СРСР Г.Є.Островерхова та завідувача аналогічної кафедри Донецького медінституту професора Ю.М.Андрюшина. Блискучий захист її відбувся 1972 року в Москві в Інституті серцево-судинної хірургії ім. А.Н.Бакулева за участю відомих вчених – офіційних опонентів: академіка Ю.М.Лопухіна, професорів В.А.Бухаріна і Л.Д.Кримського. Дана наукова робота дозволила обґрунтувати

принципово нові підходи до корекції природжених вад серця залежно від геометрії шлуночків. У подальшому Г.С.Кір'якулов продовжив експерименти. Проводячи багато часу в операційній, він удосконалював методи моделювання та корекції різноманітних серцевих вад. Під його керівництвом виросло не одне покоління хірургів і морфологів.

Для багатьох залишається загадкою, як, приділяючи стільки часу роботі, Георгію Степановичу вдається бути завжди елегантним і статечним. Як, піднімаючись все вище й вище по кар'єрних сходинках, йому вдається зберігати простоту взаємин з усіма колегами – від лаборанта до академіка.

1976 року професора Г.С.Кір'якулова обирають завідувачем кафедри анатомії людини рідного навчального закладу. Як зрілий науковий працівник і викладач, він став ідеальним організатором зміцнення і розвитку кафедри, яку він очолює вже 33 роки. Потрапляючи на цю кафедру, неодмінно захоплюєшся духом античності. І це пов'язано не тільки з унікальним дизайном, створеним руками співробітників за ескізами та ідеями професора Г.С.Кір'якулова, а й внутрішнім сприйняттям краси та гармонії людського тіла, оспіваного в Древній Греції і розвиненого її керманічем. Особисто я пов'язую це з еллінським корінням ювіляра. Тільки потомственному Грекові може бути властиве настільки розвинене відчуття прекрасного. Грецька ідилія панує й поміж викладачів кафедри, які вирізняються своїми добрими традиціями, згуртованістю у важкі хвилини життя, умінням творити загальний успіх, а будні перетворювати у свята.

Кафедра анатомії ДонНМУ – одна з найдемократичніших кафедр, часто задає тон у міжкафедральній інтеграції та в розвитку наукових досліджень університету. Але збереження повної свободи кожного передбачає і суворе дотримання законів субординації, обов'язковість у виконанні навчально-методичної та науково-дослідної роботи. Сам Г.С.Кір'якулов є автором понад 420 наукових праць, зокрема, 27 монографій, науково-бібліографічних довідників та навчальних посібників, 20 авторських свідоцтв на винаходи. Георгій Степанович є автором таких робіт, як "Дивертикул Меккеля" (1979), "Врожденные пороки сердца и крупных сосудов" (частина 1 – 1985, частина 2 – 1987), "Интерпретация двухмерной эхокардиограммы" (1989), "Морфометрия сердца в норме" (1990), "Экспериментальное моделирование врожденных пороков сердца и магистральных сосудов" (1994), "Клиническая анатомия сердца детей в

норме и при врожденных дефектах межжелудочковой перегородки" (1997), "Анатомия сложных врожденных пороков сердца" (2000), "Открытый предсердно-желудочковый канал" (2001), "Артериальная система людини в цифрах і формулах" (2002).

Професор Г.С.Кір'якулов – Учитель за покликанням, він являє собою унікальний приклад людини з умінням побачити талант, допомогти йому розкритися, намітити перспективи й напрямки росту. На його кафедрі виросло 5 докторів наук, які стали професорами, і всі вони виховані професором Г.С.Кір'якуловим. Багато його учнів стали відомими вченими, чимало з них очолюють кафедри нашого університету. Я пишу, що Георгій Степанович був і моїм науковим керівником по кандидатській дисертації.

Протягом декількох десятиліть професор Г.С.Кір'якулов є незаперечним лідером у підготовці науково-педагогічних кадрів. З-під його крила вийшло 25 кандидатів медичних наук. Атмосфера творчості, створена на кафедрі анатомії її завідувачем, багато в чому пояснює постійний приплив випускників навчального закладу в аспірантуру. Характерною рисою наукової школи професора Г.С.Кір'якулова є актуальність наукової тематики, прагнення до вирішення не тільки теоретичних, але й практичних завдань.

Його заслуги визнані не тільки в Україні, але й за кордоном. Він є членом Міжнародного анатомічного товариства (Німеччина). Багато років він очолював Донецьке відділення Наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів України. Ювіляр нагороджений відзнакою "Відмінник охорони здоров'я". Йому присвоєно почесне звання "Заслужений діяч науки і техніки України" (1997).

Георгій Степанович одним з перших взяв участь у підготовці тритомного підручника "Анатомія людини". У зрілому віці опанував англійську мову, вважається провідним лектором і викладачем на міжнародному факультеті медуніверситету, є співавтором підручника "Human Anatomy: education literature".

Широка ерудиція, професіоналізм, відданість своїй справі, доброзичливість, незмінне почуття здорового гумору забезпечили професору Г.С.Кір'якулову заслужений авторитет і повагу серед студентів, співробітників, громадської та наукової спільноти.

Колектив Донецького відділення Наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів України сердечно вітає Кір'якулова Георгія Степановича зі славним ювілеєм, зичить йому міцного здоров'я і нових творчих злетів.

Е.Ф.Барінов, голова Донецького відділення Наукового товариства АГЕТ України, академік АН вищої освіти України, доктор медичних наук, професор

Редколегія журналу поздоровляє Георгія Степановича з гоноровим козацьким ювілеєм і зичить творчої снаги на многії літа!